

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Lazar Aurel dr nem tárgyal Goldisékkal és megmarad a román nemzeti pártban

Mi van a liberálisok és a nemzeti párt közt

Néhány nappal ezelőtt híre járt, hogy dr Lázár Aurél az a tervvel foglalkozik, hogy belép a kormánypártba, vagy csatlakozik a Goldis-frakcióhoz és ez esetben

Ő lesz a legközelebbi biharmegyei választás egyetlen képviselőjelöltje.

A kétségkívül érdekes hírt az a körülmény támogatta, hogy a közeli választások ellenére a kormánypárt még egyetlen nevet sem kolportált. Tehát a kormány részéről bizonyos várakozás látszott ebben a tekintetben.

Dr Lázár Aurél most érkezett haza Karlsbadból s az Estilap munkatársa tegnap beszélgetést folytatott a biharmegyei román nemzeti párt vezérével. Dr Lázár Aurél munkatársunk előtt tett kijelentésében kategórikusan megcáfolja, mintha hűtlen akarna lenni ahhoz az évtizedes múltu politikához, amelyet pártja képvisel:

— Egyáltalán szó sem volt arról, hogy én a kormánypártba, vagy a Goldis-frakcióba belépjek, — mondta dr Lázár Aurél.

— Nem azért küzdöttem végig a választási harcokat, hogy aztán cserbe hagyjam zászlóm

s bármely személyi érdekekért más politikai irányzatot kövessek. Csodálkozom, hogy ez a cikk napvilágot látott, mert Bukarestből való hazajövetelem után, mely július 1-én volt, július 14-én elutaztam Karlsbadba és onnan augusztus 8-án tértem vissza; tehát módomban sem állott az ugynevezett tárgyalásokat lefolytatni. Az én politikai szereplésem mindenkor nyílt és határozott volt és csakis valamelyik

politikai ellenfelemnek a trükkje lehetett ez az információadás, hogy ezáltal a biharmegyei nemzeti pártban zavart idézhessen elő.

Örömmel állapítom meg, hogy a cikknek ez a várt hatása nem következett be.

Kérdést intéztünk ezután dr Lázár Aurélhoz a Biruinta ismeretes szenzációt keltő cikkére vonatkozólag is, amely egész Románia viszonyaira kiható politikai fordulatot jelent be.

Azt, hogy

a nemzeti párt fúziós tárgyalásokat folytat a liberálisokkal.

— Amennyire ismerem a párt belső életét, — válaszolta dr Lázár Aurél,

— a Biruinta cikke egyáltalán nem felelhet meg a

valóságnak.

Rosszul választották meg a személyeket, akiket ama küldöttség vezéreiként említettek, akik Bratianunál jártak. A nevezettek semmi körülmények között Maniu Gyula pártellenek urral szemben ellentétes politikai irányzatot nem képviselhetnek, s ily természetű akciókra nem vállalkoznak.

A nemzeti párt a liberálisokkal való fúzióra nem is gondol

s az ősszel bekövetkező politikai változások tisztázni fogják a helyzetet, anélkül, hogy ez a fúzió bekövetkeznék. — Egyetlen fúziós tárgyalásról

lehet csak szó, arról, amelyet a nemzeti párt a parasztpárttal folytat.

Meg kell állapítanunk, hogy dr Lázár Aurél második cáfolata, amely a liberálisokkal való szövetség ellen szól, már kevésbé energikus, mint az, amelyben a Goldisékhoz való közeledése ellen tiltakozik. Ezt a látszatot erősbíti az a körülmény is, hogy dr Lázár Aurél arra a kijelentésünkre, hogy

a nemzeti pártnak a liberálisokkal való nyílt szövetezése nem volna egyéb, mint kényszerű bevallása a nemzeti párt kormányképtelenségének,

így válaszolt:

— Ellenkezőleg, a liberálisokkal való fúzió csak azt jelenthetné, hogy a liberálisok is elismerik azt, hogy a nemzeti pártnak részt kell vennie a kormányzásban.

A versaillesi nemzetgyűlés óriási botrányok közt szavazta meg Poincare pénzügyi javaslatait

A kommunisták kivonultak az ülésről — Készültség a kastély udvarában

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Kedden délelőtt fél tízkor nyitották meg a versaillesi nemzetgyűlést, amelyet azért hívtak össze, hogy Franciaországot mai válságos helyzetéből végleg kivezesse. A nemzetgyűlés összehívását így végső szükség esetére az alkotmány írja elő.

Az ülést De Selves, a szenátus 78 éves elnöke vezette.

Az elnök indítványozta, hogy az 1875-iki nemzetgyűlés napirendjét fogadják el, a jelen nemzetgyűlésre is.

A baloldal, különösen a szocialdemokraták és kommunisták csoportja nagy zajjal fogadja az indítványt.

Renaudel szocialista, majd Berthon kommunista módosító javaslatot nyújtanak be, amit a nemzetgyűlés elutasít.

A nemzetgyűlés — kézfélemelével fogadja el az elnök javaslatát.

Renaudel újlagosan tiltakozik, de a nemzetgyűlés megerősíti határozatát.

Berthon kommunista indítványozza, hogy függesszék fel a napirend 39-ik szakaszát, amely a kormánynak megadja a jogot, hogy a napirend megváltoztatására irá-

nyuló indítványoknál feltegye az előzetes bizalmi kérdést.

A javaslatot 690 szavazattal 175 ellenében elvetették.

Morinaud köztársasági szocialista indítványozza, hogy a 39-ik szakaszt egészítsék ki oly módon, ha feltesznek egy indítványt a napirend megváltoztatására, egy-egy szónok szólalhasson fel mellette és ellene, s mindkét szónok beszédidejét negyedóránál állapítsák meg.

Az indítványt 515 szóval 347 ellenében elfogadták.

Ezután Poincare felolvassa az egyetlen szakaszos törvénytervezet megokolását, amely így hangzik:

Az 1875 február 25-iki alkotmánytörvényt a következőképpen egészítik ki:

A nemzetvédelmi bonok kezelésére és a közgazdaságok amortizálására szolgáló pénztár autonómiája alkotmány-szerű.

A nemzetvédelmi bonok és pénztár részéről igazgatott értékpapírok amortizálásáig a következő értékeket utalják a pénztárhoz:

1. A dohányáru eladásából származó bevételeket;
2. A vagyonváltásból, örö-

kösödési adóból és önkéntes adókból eredő bevételeket;

3. Ha a felsorolt eszközök nem elegendők, a költségvetésben megfelelő annuitás veendő fel.

A javaslat felolvasása közben a kommunisták Poincarét többször félbeszakították.

A kormány a javaslat sürgősségét kérte, amit el is fogadtak.

A bizottság megalakítása körül újabb vita támadt.

Elfogadták a demokráta köztársasági Bomuefon indítványát, mely szerint a kamara és a szenátus 77 tagu pénzügyi bizottságai magukból 30 tagot delegálnak a nemzetgyűlés bizottságába.

Ezután az elnök az ülést berekesztette.

A délutáni ülésen elfogadták Bomuefon indítványát és a kiküldött harminc tagu bizottság megkezdte a javaslat megvitatását.

Eközben viharos jelenetek játszódtak le. Doriot kommunista képviselő hosszadalmasabban beszélt és az elnök felszólította, hogy fejezze be szónoklatát. Mivel Doriot nem akarta elhagyni a szónoki emelvényt, a palatőrőg megfogta és helyére vitte. Ettől fogva a kommunisták óriási lármát csap-

Atlantic nyári mozgó

ma, szerdán utoljára 5, 7 és 9 órákor

A bűn uja

Egy bűnös asszony története 6 felvonásban.

A főszerepben: Violetta Napierska. Ezt megelőzi a legjobb Lux-film.

Holnap, csütörtökön közkívánatra

A cigányA legszebb magyar népszínmű filmen 8 hosszú felvonásban.
A főszerepben: Rózsahégyi Kálmán, Muzsnay Bella.

tak, énekeltek és az ülés folytatását lehetetlenné tették.

Az elnök, az ügyrend alapján az obstrukció miatt elrendelte a zárószavazást. Erre még óriásibb zaj tört ki.

Az elnök kiutasítja Dorio-t, akivel együtt megy az egész kommunista párt.

A kastély udvarán elénekelték az Internacionálét, közben a teremben folyt a szavazás. A parkban egész nap fellegyvertt őrsg volt készenlétben.

Mi ujság?**Visszavonták a magyar könyvek behozatalának privilégiumát**

Az Estilap is foglalkozott azzal a koncesszióval, amelyet az aradi Ady Endre társaság kapott a belügyminisztertől. Az Ady Endre társaság, amelynek Franyó Zoltán, az ismert műfordító az elnöke, koncessziót kapott arra, hogy magyar könyvet csak általa lehet behozni. Amikor ez a koncesszió nyilvánosságra került, a legismertebb nevű erdélyi magyar írók kiváltak a Franyó Zoltán által alapított társaságból.

Talán ennek a lépésnek lett a következménye az az új belügyminiszteri rendelkezés, amelyről tegnap értesítették az Atheneum budapesti könyvkiadó cég erdélyi központi igazgatóját dr. Wohl Márkust. A miniszteri közlés tudomásul hozza, hogy a régi helyzet lépett érvénybe a magyar könyveket az eddigi gyakorlat szerint lehet Románia területére behozni.

* Kinevezés. A hivatalos lap közli, hogy Ilutia Teodor dr-t, a közegészségügyi miniszter véglegesítette Nagyvárad város tisztviselői állásában.

* Világpolitikai előadás az Újságíró Klubban. Aradi Viktor, a kiváló szociológus holnap, csütörtökön este az Újságíró Klubban előadást tart az aktuális világpolitikai problémákról.

* Be kell csomagolni a péksüteményt! A községi rendőrség 4549-1925. sz. határozatát, amelyben elrendeltetett a sütemények becsomagolása a pékmesterek által, a városi tanács jóváhagyta, felhívom tehát a pékmestereket, hogy az eladásra szánt süteményeket csomagolják be papírba, mert akkor csak nem teszik, azok szigorú büntetésben részesülnek, a be nem csomagolt süteményeket pedig elkobozzák. Jelen hírt a hirdetésről kezdve 24 óra alatt érvénybe lép.

* Meghosszabbították az ebzárlatot. Az állategészségügyi hivatal értesíti Nagyvárad város közönségét, hogy a f. évi június hó 24-én elrendelt ebzárlatot további 45 napra meghosszabbítja. Ebet ezen idő alatt csakis szájkosárral és pórázon vezetve szabad az utcára vinni.

**Egész Nagyvárad kivonul
Csikágói kékszakáll-hoz
10, 15, 20, 30, 35 lelért**

* Papp Jancsi vice. Papp Jancsi Budapestszerre arról nevezetes, hogy nem tud egy viccet élvezhetően elmondani. Ő az a híres poénygilkos, akit annyiszor citálnak a társaságban. A napokban Papp Jancsi beállított a Művészklubba és helyet foglalt asztaltársaságánál. Eppen az aktuális külpolitikai eseményeket tárgyalják és természetesen a francia frank zuhanását és emelkedését. A beszédtemára az adott okot, hogy a társaság néhány tagja Franciaországba készült. Csakhamar Papp Jancsi is részt vett a diskurzusban és a jól beavatott szakértő hangján megjegyezte:

— Ez a Caré-kormány okvetlen meg fog bukni, amint a frankinfláció kezdetét veszi.

A társaság tagjai csodálkozva néztek rá.

— Miféle Caré-kormányról beszélsz?

Papp Jancsi önérzetesen válaszolt:

— Hát a francia kormányról. A poént lelöttem.

**Mindenki látni akarja
Malek házasságát
Csikágói kékszakállban.**

* Milyen divatszövegeteket hoz a téli szezon? Párisi levelezőnk írja: A francia szövetséggyarak már javában készítik azokat a szövetséggyarokat, amelyekből a divat diktátorai majd elkészítik a téli modelleket. — Nappali köpenyek számára a Leda Givre készül. (Givre olvadó havat jelent franciául és ezt a nevet viseli Monet egy híres képe is.) A Leda Givre világos szürke bolyhos kelme, amely fehér foltokkal van tarkázva. Kosztümök számára a Velours Argenta jön tekintetbe, egy bársonyos fogású, könnyű gyapjuszövet, vagy pedig a Velours Leda, amely olyan,

mint a szürke bőr. Leda chevronée egyszeri szövetséggyar, amelynek finom harántolt csikozása van. A Dorkas Ziboline a kashanak utódja. Ruhák számára készül a Tamisca Double. A divatszinek beige és dióbarnától egészen a borvörösig terjednek, kedvelt divatszín lesz az elmosódott pasztellzöld.

Jön:

**Az első revü
Nagyváradon**

* Orvosi hír. Dr. Izsaák Ferenc szemorvos, szemoperátor rendelőjét Avram Jancu (Kosuth Lajos-u. 13. alól) Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 2. sz. alá helyezte át. Rendel. d. e. 10 órától fél 1-ig, délután 3-5-ig.

Bon Jour Paris

x Meghívó. Oradeai Vendégipari Szakcsoport f. hó 12-én, csütörtökön éjjel 2 órákor taggyűlést tart. Tekintettel a napi rend fontosságára, pontos megjelenést kér a vezetőség.

**? Mille
Mistinguette?**

x Kiss György villanyszerelő Calea Victoriei (Kolozsvári-u. 24.) Telefon száma 1002.

**Élő és vetített
számok a revün**

x Az oradeai orth. zsidó hitközség elfogad jelentkezéseket legközelebb megnyitandó fiú árvaházába. Bejelentések e hó 22-ig alulírtakhoz intézendők. Oradea, 1926. aug. 9. Freund Hermann, árvaházi elnök, Str. Saguna 12.

Heyman színhöz

ma bemutatja 5, 7 és 9 órákor

**40 éves asszony
Egy szép asszony tragédiája**

A főszerepben: Pauline Frederick.

Csütörtökön az 5, 7 és 9 órák előadásokon nagy kabaré

Színre kerül: **KATALIN** 1 felvonásos bohózat.**Lillian Gish és
Ronald Colman**

játszanak a

Fehér apáca

címmű 10 felvonásos monumentális film

ma, szerdán 5, 7 és 9 órákor a

Dorian-Filmszínházban.

Holnap, csütörtökön először

A züllés lorkában

FANAMET-FILM

Dori Kenyon-nal.

x A Pál-vendéglő új gazdája. A Pável-utca végén csöndes urilházak között van a Pál-vendéglő, amely megtartotta ezt a nevet, bár tulajdonost változtatott. A népszerű kis vendéglő jelenlegi gazdája, Pásztor Ferenc, volt mármarosszigeti, majd szatmári kiváló szakember, aki az amugy is kellemes fekvésű helyiséget még szebbé, még vonzóbbá varázsolta. A konyha elősora, házias, a borok a legjobbak közül valók és a kiszolgálás kifogástalan. Megérdemli a pártfogást.

x A Zsidó Árvagondozó intéző bizottsága fölhívja azokat, a nagyváradai árvákat, akik mint iparostanoncok az e hó folyamán megnyitandó Zsidó Árvatanoncotthonban felvétetni akarják magukat, ebbeli kérelmüket e hó 22-ig alulírtakhoz nyújtásuk be. Oradea, 1926. aug. 9. Freund Hermann, árvaházi elnök, Str. Saguna 12.

x NŐI SZABÓSAKOK FIGYELMÉBE! Hölgyeim és Uraim! Eddig nem létezett óriási választékban a francia és angol divatlapok megérkeztek. Keresse fel a Hegedűs Hirlapirodát. Szeresse be őszi és téli szükségletét. (Vidékre postán azonnal küldjük.)

**A legszebb kilátás
az Adriai-tengerre
Abbáziában az Elena-penzióból nyílik**

Hol nyaralt Szűts Dezső?

A barátságos fülemlék

Daliás fiatal barátunk felindítanra sülve, barnapirosan, rugalmas frissességgel toppant haza szabadságáról. Színe, kedve pazar, mint mondani szokás, humora csillogóbb mint régen. Nagyszerű kollégánk, Szűts Dezső sokáig készült a nyaraláshoz. Százféle tervet forgatott fejében, prospektusokat tanulmányozott, menetrendet bujt, s amikor egyszer csak úde fordulatot ért a redakció látóköréből, mindenki meg volt győződve, hogy valahol a Dolomitokban, merész viaduktokon csattog a vonata, vagy a kék tenger szökő kék habjaiban hűti temperamentumának izzó hevét.

Miután ő igazán nem az a fajta vakációs ember, aki külföldi utjáról programszerűen röpi ismerős tájak felé az anizsokat, Szűts Dezső legbelső barátai se tudták hol, merre jár a híres váradíj újságíró. És most úgy, ahogy eltűnt, észrevétlenül megérkezett drága barátunk. Izmosan, keményen, mint egy pogány harcos. A kollégák nem győztek ámulni:

— Dezső, Dezső micsoda remek színben vagy, hogy megerősödöttél...

— No mesés, hogy milyen jól tett a tenger!

Szűts ur előkapta jegyzeteit az új riporthoz és mosolygott:

— Tenger? Milyen távolságban voltam én a tengertől! Mint ide a tenger.

— Hát honnan ez a pompás testi dispozició?

A kitűnő kollega nevetett:

— Itt nyaraltam a vízműtelepen. Ki se moccantam onnan egy hónapig.

És elbeszélte, hogy a hegyen, a telep napos szögletében körülkerített pár négyzetméternyi helyet, ahova kivül senki nem férközhett. Élelemmel jól ellátta magát és ebben a robinsoni magányban egyesegyedül éledgett:

— Olyan jó volt távol az emberektől és távol a várostól. Hevertem a hátamon és sütöttem magam a nappal, ha elfáradtam, megfordultam. Könyv meggyász akadt és ezenkívül volt még egy szórakozásom. Hallgattam a fülemléket. Sőt. Nemcsak hangot hallgattam őket. Fűtöttem nekik és hallgatták. Hallgatták kedvesen és eltanulták. Már kitűnően összebarátkoztunk. Ők is új nótákat hoztak nekem én is újakat fűtöttem nekik. És odacsalogatták hiszen azért csalóányok, messziről való fülemlé pártasait is, azoknak a repteráját is gazdagítottam. És egyszer... ez az utolsó héten volt, hoztak a fülemléim egy új vendéget. Egy villogó szemű kis madarat. Hallgatom, hallgatom az énekét... nini... csak hallgatom... nahát! Ez egy izraelita fülemlé volt. Isten bizony szomorú izraelita dalokat fűtött. Vagy őt is tanította valaki? Kurländer Ede tudott csak ilyen énekeket... Ki tudja...

Barátunk igazán kitűnően és olcsón nyaralt. És szórakozása sem volt utolsó. Erdemes volna meghallgatni a fülemléit. Műsorukon szerepel a Montevideo meg a Valencia. Attrakció. Idegenforgalmat lehetne rá alapítani.

Mi a bankigazgatók véleménye a magas bankkamatláb ellen indult mozgalomról

— Saját tudósítónktól —

Az Estilap adott elsőnek hírt arról az akcióról, amely a Kereskedelmi Csarnok tagjai között indult meg és amelynek igazi célja

tiltakozás a pénzuzsora és a túl magas kamatláb ellen.

Az akció kezdeményezői, akiknek élén dr. Silbermann Jenő áll, memorandumot készítettek, amelyben proposíciókat tesznek a fent vázolt célok elérése érdekében.

A Csarnok vezetősége, mint ismeretes, foglalkozott a memorandummal és elhatározta, hogy mielőtt a nyilvánosság elé lép, a Csarnok összes szerveivel megvitatja a kérdést és a tárgyalások alapján készíti el azt a memorandumot, amelyet a pénzügyi kormányhoz el akarnak juttatni.

Az akció az érdekelt kereskedők és pénzintézetek körében élénk feltűnést keltett. Minden oldalról hangok hallatszottak, amelyek pártolják, vagy elítélik az akciót.

Pénzügyi körökben az a vélemény alakult ki, hogy a Csarnoknak nem szabad foglalkoznia semmiféle olyan akcióval, amely a szabad kereskedelem korlátozását célozza. Már pedig a kamatlábra vonatkozó minden törvényes beavatkozás csak ide vezethet. Lapunk egyik legutóbbi számában ismertettük az akció megindítóinak álláspontját.

Ez alkalommal azokhoz fordultunk felvilágosításért, akik az akció ellenzői.

Pénzügyi vezetők az akcióval szemben alábbiakban körvonalozták álláspontjukat:

— A kamatláb leszállítását sem memorandummal, sem törvényes eszközökkel nem lehet elérni. A kamatláb nagyságának meg vannak a maga természetes okai és azokat kell leküzdenie, hogy csökkenjen a kamatláb. A magas kamatlábat első sorban a tőkehiány idézi elő, tehát arról kell gondoskodni, hogy az országba minél nagyobb tőke vándoroljon be.

Normális gazdasági viszonyok közt talán elképzelhető a kamatláb törvényes szabályozása, azonban, ha a gazdasági élet normális keretei megváltoznak, vele jár a kamatláb változása is.

— Korszakalkotó ujtás volna az akció kezdeményezőinek az a törekvése, hogy vissza lehessen perelni az eddigi kamatokat. Sehol a külföldön nincs példa arra, hogy az állam ilyen módon avatkozzék a gazdasági életbe. Egy-két kisebb ország törvényhozásilag rendezte ezt a kérdést, azonban még ott is,

bejegyzett kereskedők hitelügyeleteinél nincs korlátozva a kamatláb.

Hogy a kérdést mégis hogyan lehet rendezni, arra a legközelebb fekvő Magyarország és Németország példája, ahol bebizonyosodott, hogy a valuta stabilizációja a legjobb eszköz a kamatláb leszállítására. Németországban a 14 százalékos kamatláb a valuta stabilizációjával 4 százalékra csökkent. Ha nálunk komolyan vesszük a kérdést, úgy első sorban intézményesen kell biztosítani valutánk stabilizálásának kérdését, még pedig olyan módon.

Lelőttek az oltár előtt egy papot

— Budapesti tudósítónk távirata —

Newyorkból táviratozzák: Morgantown városban, Kentucky államban, reverend Moos lelkész éppen misét mondott. Az istentisztelet alatt két felfegyverezett ember lovagolt a templomhoz és az ablakon át több lövést adtak le az oltár előtt álló lelkészre. Az egyik golyó halálosan megsebesítette Moost.

Az első padosorban ülők közül egy asszony meghalt, többen súlyosan megsebesültek. A

gyilkosság után a két lovas elvágtatott. Most rendőrkutyákkal igyekeznek a nyomukra akadni. Általános a vélemény, hogy a merénylők alkoholfüggő csempészek, akik azért haragudtak Moorsra, mert a legelősebben foglalt mindenkor állást az alkoholtilalom mellett. Mások szerint Moos annyira ment, hogy a prohibíció hatóságának valóságos kémszolgálatot teljesített a csempészek ellen.

Kigyult egy postahajó a Fekete-tengeren

Elégett harminc automobil

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Konstantinápolyból jelentik, hogy a „Lloyd Triestino” hajózási vállalat Dalmatia nevű postahajója, mely Trieszt és Konstanca közt tart szolgálatot, a nyílt tengeren, Mitiléné görög sziget közelében kigyult. A hajón sok szesz volt, amely eddig még ki nem derített eredetű robbanás következtében lángba borult. A lángok egy-kettőre elborították az egész hajót, amely ezután teljes gőzzel igyekezett szárazföld felé. Az arra járó Antalia török hajó felvette a Dalmatia harminc utasát. Harminc automobil, amelyeket a Dalmatia Odesszába szállított Olaszországból, továbbá ötven hordó szesz teljesen elégett. Két olasz matróz súlyos égési sebeket szenvedett.

Kedden kezdődik a NAC nemzetközi tenniszversenye Közép-Európa számos kiváló játékosának benevezett

A Rhédey-kerti tenniszgruppok között lázas, lüktető az élet. Az utolsó simításokat végzik, hogy a kedden meginduló nagy nemzetközi meccsen minden példás rendben menjen. Dr. Pelle János a versenyrendező bizottság elnöke, Adorján Pál, Popper Ernő, Máthé Andor és Horváth Géza minden szabad idejüket feláldozzák és az eddig beérkezett nevezésekből kétségtelenül megállapítható, hogy

a NAC idei nemzetközi tenniszversenye minden előzőt felülmul.

Előre megjósolhatjuk azt is, hogy

e sportág lelkes híveinek szinte páratlanul szenzációs eredményekre van kilátásuk.

Biztos indulója a versenyeknek a bukaresti, aradi és temesvári mérkőzések győztese Pulieff, a román bajnok, aki Göncz Lajost, a híres pesti bajnokot imponáló fölénytel verte. Pulieff itt nálunk fog először szembekerülni Kehrling Bélával, a világhírű magyar tenniszbajnokkal, s a kettőjük küzdelme fogja megmutatni, hogy az utóbbi években rohamosan fejlődő román tenniszsport elérte-e már a világklasszist?

Kehrling Béla jelenleg Német-

országban aratja sikereit és onnan értesítette régi, meghitt barátját dr. Pelle Jánost:

— Feledhetetlen kötelek és gyönyörű emlékek fűznek Nagyváradhoz — írja többek között Kehrling Béla — és örömmel teszek eleget meghívásuknak. A NAC nemzetközi tenniszversenyére egyenesen Hamburgból jövök Váradra.

Nem kevésbé érdeklődésre tarthat számot a fiatal jugoszláv bajnok Balázs Iván szereplése sem. Balázs legutóbb a temesvári versenyeken tűnt fel, ahol Pulieff csupán erős küzdelem után tudta legyőzni.

Dr. Lupp György, Göncz és Kelemen már régi ismerősei a váradai publikumnak és nélkülük a NAC nemzetközi tenniszversenyét aligha lehet elképzelni. A hölgyek közül egészen biztosan eljönnek Budapestről Várady Ily Magyarországi többszörös bajnoknője, továbbá Baitrok Ica, aki az elmúlt évben kellemes feltűnést keltett Váradon.

A bukarestiek közül Pulieff, San Galli és Stefanesco kisasszony, valamint Schlosserné, a biztos indulók.

A külföldről még Kassa, Ungvár legjobb játékosai és Landau, a cári Oroszország volt mesterjátékosa küldték be nevezésüket.

A legnagyobb elismerés illetheti meg a rendezőket, akik nem riadva vissza a tetemes anyagi áldozattól, valóban olyan programot készítettek elő, amelynél tökéletesebb szinte el sem képzelhető.

A versenyek kedden reggel 7 órakor kezdődnek. Nagyvárad városa igazán gavallérosan ajánlotta fel támogatását. A város két hatalmas tribünt épített, úgy, hogy a publikum kényelmes elhelyezése tökéletesen biztosítva van.

Kifűnő asztali bor
1 liter
továbbra is
18.— lei

Vasile Conta (Halász)-utca 43.

Női és férfiruha szövelek leg-szolidabb beszerzési forrása
Leitner Márton Rt.

Nyers selyem ruhák
a legszebb kivitelben L. 1200
Weber Modell áruház
Strada Vlahuta (Szt. János-utca) 6

Csomagoló
Gyümölcsös
Posta
Kenőcsös

2830

ládák

és rekeszek méret szerint
a legújabbakban készült az

Optima ládagyár

Eckstein és Róth

Calea Victoriei 101-103. Telef. 993.

A NAGYVÁRADI ESTILAP REGÉNYE

GRÓF KOHN

Írta: PAUL LANGENSCHNEIDT

Mi történt eddig?

(Kohn Izidor egy német hercegség székvárosában levő híres könyvkiadó cég fiatal főnöke, konzervatív felfogású apjának halála után beleveti magát a nagyvilági élet örömeibe. Egyszer meghívják a székváros arisztokráciája által rendezett jótékonyági estélyre, ahol Kohn Izidor egykori iskolatársa gróf Holm Alex vértesskapitány révén eléri régi titkos vágyát: megismerkedik arisztokratakkal, először az örökös pénzszavarral küzdő báró Sternau főhadnaggal, aztán Holm Tekla grófnővel és ennek nevelt lányával Dórával, akibe Izidor halálánál beleszeret s már arra gondol, hogy feleségül veszi. Siernau főhadnagy másnap villásreggelin van Izidor-nál, akinek hugába, a szép Rechába beleszeret s aki viszonyozza érzelmeit. Izidor ezalatt látogatást tesz Holm grófnőnél, ahol Dóra hidegen fogadja. — Az udvarnag Dóra grófnő nagybátyja lent ül a bolt irodájában és Izidor-nak üzletet ajánl: adja ki a cég a hercegség husz kötetre terjedő történetét, amelyet ő, Holm gróf írt meg, Izidor rendkívül zavarban van, meggondolási időt kér, megbeszéli a dolgot öreg prokuristájával, Goldschmidtrel, aki bebizonyítja, hogy ez az üzlet a cég bukását jelentené. Izidor levelet ír az udvarnagnak, akinek bejelenti, hogy hajlandó az üzletet megkötni, ha Dóra grófnőt feleségül hozzá adják. Erre a levélre nem kap választ. Tekla grófnő, Holm gróf udvarnag és a hercegi udvar lelkésze igyekezik rábeszélni Dóra grófnőt, hogy fogadja el Kohn Izidor házassági ajánlatát, mert ez a házasság kisegíti a családot az anyagi zavaraiból. Dóra határozatlan: gondolkodik, mit tegyen. Elvonultatja maga előtt gyermekkorát, ifjúságát, szerelmét Trettach Hans Joachim főhadnagy iránt, akinek az afrikai gyarmati csapatokhoz való elutazása előtt meggondolatlanul odaadta magát.)

(Folytatás.)

25

A szavak fülébe csengtek, anélkül, hogy tudatossá váltak volna benne. Hans Joachim visszajön — néhány hét múlva. Ama idő alatt, amely bucsuzásuk óta eltelt, Dóra előtt megnyilatkozott az élet titka, a nemek nagy misztériuma; a nagynéninél néha beszélgetés folyt bukott lányok sorsáról s ilyenkor olyan dolgokat hallott, amik különben rejtve maradnak fiatal lányok előtt.

Dóra csak most volt igazán tudatában annak, amit tett; föltárta testét a férfi előtt; szájává lett előtte. És a férfi megvetette őt, amint visszautasítja az ember az utcalányát. Dóra tudta, hogy Trettach őt nem veheti nőül, még akkor sem, ha talán szereti; de Dóra nem tudta, vajon Trettach nem veti-e meg őt, vajon ott Afrikában nem lett-e más emberré, olyaná, aki cinikus mosollyal gondol a lányra, aki a bucsu egy órájáért neki adta magát. És Dóra úgy remegett a viszontlátástól, mint az elítélt a hóhértól. Trettach úgy találta őt, amint elhagyta, mint a nagynéni kegyelméből élő szegény grófkisasszonyt, akit egy férfi sem méltat tiszteletre; Trettach örülne

hogy annak idején nem kötötte le magát, mert így most aztán szabadon választhat az ország fiatal, gazdag, szép leányai közt, ő, a bátor, büszke és a távoli Afrika varázssával körülfont férfi. És Trettach bizonyára kerülne az együttlétet, sőt fagyossággal állna előtte, mert élné benne a gyanu hogy ő Dóra, egy újabb rohamban önmagát, egyszersmind őt is kompromittálhatná.

„Azt is meg kell fontolni” hallotta Dóra nagybátyjának hangját, mintha a messzeségből jönne, „hogy ezt az embert nevének megváltoztatására rábíruj és később talán nemességet is szerzünk neki.”

Hátba megérkezik Trettach Hans Joachim és őt már mint menyasszonyt találja? Ha meglátja, hogy Dóra lemondott róla, hogy egész életükre korlát ékelődött közéjük?

„Ha már úgy együtt vagyunk” csendült fel egyszerre a nagynéni olykor élessé váló türelmetlen hangja, — mert hiszen őt, kedves főtisztelendő uram, mégis csak magunk közé számíthatom, egy dolgot csak el nem halgathatok előttem, Dóra. Hans Joachim-ra gondolok. Ártatlan ifjúkori barátság, fogod te mondani. De valóban csak ez volt minden? Magától értetődik, hogy semmi sem történt köztetek, — hiszen még csak az volna szép, azok után a példák után, amiket az életben láttál! De mégis, volt-e szükség arra, hogy Trettach bucsulátogatása után, — mely alkalommal engem sajnos nem talált otthon — te, mint valami örült, úgy tomboltál? Hát kell az, hogy te heteken át vörösré sirt szemekkel szaladgálj a nagyvilágban, hogy exaltált viselkedésedért mindenki, fel egészen a legmagasabb urakig, megszóljon? Hiszen tudhattad, milyen kilátástalanok voltak a viszonyok? — Nos, amit az ember elkövet, azért magára vessen. És ha azóta a kérők elmaradtak körülölkéből, ha most valóban ez a Kohn ur az első, aki közelit hozzád, úgy ez is azt bizonyítja, hogy mily kevésbé felejtették el ezt az epizódot. Most tehát arról van szó, hogy örülnünk, ha még van egy ember, akinek azokról a kompromittáló eseményekről sejtete sincs. Azt hiszem, nem kell világosabban beszélnem, ugy-e gyermekem?”

Dóra feltekintett. Még mindig összekulcsolt kézzel ült. Láttá, hogy három haragos szempár mered rá. És hirtelen feltűnt előtte a nyomorúságos, csunya, alázatos kérő, akinek tulzatosan gondos öltözködése még jobban elárulta fajtáját, épenugy, amint ragyogó ékszerek még visszataszítóbbá tudnak tenni egy csunya asszonyt. Bosszu volt az, amit Dóra épen most tervezett? Eladja magát a zsi dónak, ő, aki egy Trettach Hans Joachimot szeretett? Hiszen akkor Trettach nagy, komoly, becsületes szeméből a megvetés korbácsolná őt és Trettach gunyos pillantással tekintene végig rajta...

„Nos, elég alaposan meggondoltad, Dóra?” kérdezte a nagynéni megindult, dühtől remegő hangon.

Dóra felegyenesedett. „Nem kell meggondolnom” mondotta határozottan, miközben fejét dacosan hátraszegte. „Köszönöm jószándékaitokat, de válaszem ez: Nem!”

Es nyugodt léptekkel elhagyta a szobát.

A két férfi nagy csalódásában felugrott; csak Tekla grófnő maradt ülve. És gonosz mosollyal szájzegelete körül, hidegen mondta:

„Qui vivra! verra! Az első nem én volt a legbiztosabb út az ighéhez!”

Jegyzőkönyv

a Viktor-kórház gondnokságának vasárnap, február 20-án, délután 6 órakor, a hercegi kasszában tartott üléséről.

Az anya-hercegnő öiensege megjelenésével tünette ki az ülést. Továbbá jelen voltak a következő hölgyek: Dr. Merk államminiszterné öexcellenciája, elnök; von Schell grófnő, Starck titkos tanácsosné, Holm grófnő, von Berg záradékelemasszony; jelen voltak urak: Hüter konzul, Linde tanár, dr. Müller-Senden igazságügyi tanácsos, Reichel kereskedelmi tanácsos, dr. von Sander törzsorvos és Kohn ur.

Napirend:

1. Titkári jelentés: Reichel kereskedelmi tanácsos ur.
2. Jelentés a Viktor-kórházról: Schell grófnő.
3. Orvosi jelentés: Dr. Sander törzsorvos.
4. Indítványok.

Az ülést megnyitották 6 óra 15 perckor.

A napirend 1. pontjához: A Viktor-kórház elnöksége javasolja a gondnokságnak, hogy Kohn könyvkiadó urat válassza be tagjául, — amit egyhangúlag elfogadják. Kohn ur köszönettel fogadja beállítását. Az elnök dr. Merk miniszterné öexcellenciája napirenden kívül üdvözlí Kohn urat és a gondnokság nevében elégtétellel állapítja meg, hogy a jövőben a Viktor-kórház virágása érdekében számíthatnak Kohn ur munkájára...

A napirend 2. pontja. Schell grófnő közli, hogy a múlt év novemberében a székváros tanácsához benyújtott ama kérvényt, amelyben tízezer marka pótlékot kértek a kórházban félingyenes ágy alapítására, mely célra különben a szükséges összeg fele már együtt van, — a tanács kellő anyagi fedezet hiányában elutasította. Bármennyire sürgős szükség volna is egy további ágy felállítására, ettől egyelőre sajnos el kellett tekinteni. Kohn könyvkiadó ur kijelenti, hogy ő hajlandó ezt a tízezer márkát lefizetni; e nagylelkű alapítványért a gondnokság ünnepes halálát juttatja kifejezésre Kohn ur iránt.

A napirend 4. pontjához nem érkezett be indítvány. Az elnök 7 óra 50 perckor berekeszti az ülést.

Dr. Merk miniszterné a gondnokság elnökője. Reichel keresk. tanácsos a gondnokság titkára.

(Folytatjuk.)

Harisnya, csipke, szalag, férfi ing nagy választékban
SZENSZKI MIKLOSNA
szomszédok

Nuári mosóárak sima és kockás pouplinok saison után mélyen le szállított árban Leitner Márton Rt.

Bőrkabátot fest, tisztít, alakít
„ADOLFO” Victoriei (v. Kolozsvári)-u. 1.

Moskovits Farkas hitelezői Sulyos vádak a Robur-gyár vezetői ellen

A Robur cipőgyár bukása, melyről az Estilap megemlékezett, izgalmas fordulóponthoz érkezett. A gyár megjárósodott hitelezőinek több olyan momentum jutott a tulajdonosára, amelynek alapján

törvényes lépéseket szándékoznak tenni, hogy a Nagyváradon széles körben ismert Moskovits Farkas vezérigazgató működését és a gyár bukásának titkait felderítsék.

Amint ismeretes, a Robur cipőgyár néhány héttel ezelőtt, közvetlenül azután, hogy júliusi felértékelt mérlege szerint aktívnak mutatták ki a vállalatot, fizetéseketelenségét jelentette be.

Azóta megállapítást nyert, hogy

a Robur passzívai tizenhatmilliárd koronát tesznek ki.

Ez összegből a Pénzügyi Központ követel négy milliárdot, az Adler és Oppenheimer berlini cég 3.5 milliárdot, pontosan 46.876 dollárt, vámhitelek fejében 2444 millióval, adóért és közterhekért pedig 100 millióval tartozik a Robur.

Ötmilliárddal tartozik azután a kishitelezők egész tömegének, akiknek száma jóval meghaladja a százat.

A fizetéseketelenség bejelentése után a Magyar Bőr és Cipészkezelésszakmák Hitelezői Egyesülete megindította a törvény által előírt magánegyeztelési eljárást. Mielőtt azonban tárgyalásra került volna a sor, a Robur kérésére a Pénzügyi Központ magára vállalta a kezeltelést. Ezzel negyvenöt napos kíméleti időhöz jutott a törvény értelmében a Robur és most történtek azután olyan tények, amelyek a hitelezők körében nagy aggodalmat keltenek.

A hitelezők kellemetlen tételeket tapasztaltak a lebonyolítás körül és éppen ezért passzív emeltek az Országos Hitelezői Egyesületénél, amelynek nevében dr György Ernő ügyvezető-igazgató átiratot intézett a Pénzügyi Központ felé. Hivatkozik arra, hogy a Pénzügyi Központ szelleméből következő, hogy a P. K., amikor mára vállalja az egyezség megkötését, vállalja azt a kötelezettséget is, hogy a vagyonszerzés megőrzése érdekében a megengedett intézkedéseket megteszi. Ez intézkedés elmulasztása a gyakorlatban a hitelezők szempontjából súlyos konkvenciákat idézhet elő és következményei igen károsak lehetnek.

Miután a Pénzügyi Központ a hitelezők kérelmének

most sem tehetett eleget, az Országos Hitelegylet a kor-

mányhoz is felterjesztést intéz a törvény megfelelő módosítása érdekében.

Már most a hitelezők azt panaszojják, hogy

a vállalat vezérigazgatói nagyobb összegeket vesznek fel,

nyilván fizetésük fejében a pénztárnál, amelyet a hitelezők, miután a vezérigazgatókat is felelőssé teszik, nem folyósítottak volna. Másrészt megtörtént, hogy a Roburnak a józsefvárosi közraktárakban volt 242 millió ellenében elzálogosított áruja, amelyet a Robur-gyár 500 millióért szerzett be. A hitelezők el akarták ezt árverezni, a Robur azonban ezt megelőzve,

eladta az árut Weisz Samu cégnek 326 millió koronáért.

A hitelezők azt mondják, hogy ez ismét megkárosításuk, mert az árverésen sokkal magasabb áron kelt volna el a börtétel.

A hitelezők szakértőkkel felülvizsgáltatták a Robur mérlegét és megállapítják, hogy a vállalat csak azért lehetett aktív, mert a Robur gyárutcai telepe és egy svábhegyi telep 8 milliárddal van felvéve, már pedig 3-3.5 milliárddal ma semmiesetre sem ér többet. — Ugyancsak e mérlegben túlzottan szerepel a gyár berendezése.

A hitelezők érdekeit is sértve látják, hogy Robur az Adler és Oppenheimer berlini cégnek, mint kiderült,

teljes raktárát és készáruját, valamint a nyers-

anyagát a követelés fejében lekötötte.

Ezáltal ez a cég kétségtelenül nagyrészt fedezte 3.5 milliárdos követelését, viszont a többi hitelezőknek éppen ezért jóformán semmi sem marad.

Rendkívül különös az is, hogy a Roburnak 2.5 milliárd vámhitelet engedélyeztek, a mely állítólag úgy jött létre, hogy 35 milliárdra becsülték a gyár értékét.

A könyvek tanúsága szerint mindössze 8 milliárd volt az elvámolt tételek értéke a múlt évben, nagy vámtételének az ötöde is elegendő volt neki.

Moskovits Farkas vezérigazgató jelenleg Balatonfüreden üdül, s ezért az ő részéről nem lehet megvilágítani a kérdést, bár a hitelezők rosszhiszeműsége nem látszik kizártnak.

Jugoszlávia Romániával egyetértően lesz lépést a bolgár kormánynál a komitácik ellen

A nagyhatalmak a Népszövetség elé akarják vinni a konfliktust

Az európai sajtó hetek óta foglalkoztatja a jugoszláv-bolgár konfliktus, amely még ma sem intéződött el és

döntést előreláthatólag a Népszövetség tanácsa fog hozni ebben a kinos, a Balkán békéjét veszélyeztető kérdésben.

Az affér fejleményei mára újabb fordulóponthoz érkeztek. A bolgár komitácibandák garázdálkodásával szemben most már nemcsak Jugoszlávia, hanem vele egyetértően Románia és Görögország is fellépnek a Népszövetség előtt.

Mint Belgrádból jelentik: Kennard belgrádi angol követ tegnap kihallgatáson jelent meg Nincsic szerb külügyminiszternél. Az angol követ információt kért a Szófiában átadandó jegyzékbe foglalt kívánságokról. Kennard hangsúlyozta, hogy az intervenciója Olaszország és Franciaország tudtával és beleegyezésével történik. És a külügyminiszternek tanácsolta, hogy a bolgár viszálykodás ügyét haladéktalanul terjesszék a Népszövetséghez.

Nincsic ismertette az angol követtel a jegyzékben foglalt kívánságokat és biztosította a britnek diplomáciai képviselőjét e kívánságok védekező jellegéről. Majd kijelentette, hogy

Jugoszlávia, Romániával és Görögországgal egyetértően lép föl a bolgár kérdésben.

A kormány lépésének, — mondta Nincsic — szuverén joga, van a

Balkán általános helyzetének érdekében.

Arenard belgrádi francia követ ugyancsak tegnap, szintén kihallgatáson jelent meg Nincsicnél, az angol követ látogatásával összhangban.

A Vreme közli a belgrádi kormány jegyzékének a pontjait, amelyek a következők:

1. A macedon komité feloszlátása.

Nem kell tifuszveszedelemtől tartani Nagyváradon

Dr Major László főorvos megnyugtató nyilatkozata

Egyik reggeli lap azt a megdöbbentő hírt közölte, hogy Nagyváradon a tifuszmegbetegedések száma feltűnő módon elszaporodott és jelenleg nem kevesebb, mint tizenhat tifusz-beteget ápolnak Nagyváradon.

Miután az ilyen közlemények a publikum körében általános nyugtalanságot idéznek elő, részletes felvilágosításért a tiszti főorvosi hivatalhoz fordultunk.

Dr Major László főorvos kérdésünkre az alábbi megnyugtató kijelentéseket tette:

— Olvastam a reggeli lapok közleményét a tifuszmegbetegedésekről és őszintén szólva, némi túlzás van bennük. Téves az a beállítás, hogy Váradon tizenhat tifuszos beteg van. A tényállás az, hogy a város területén, a főorvosi hivatalban fekvő adatok szerint

mindössze hét tifusz-beteget ápolnak.

Ebből hármat a kórházban kezelnek, négy tifuszt pedig megfelelően elkülönített helyen, lakásukon. Természetes, hogy mindannyian a főorvosi hivatal szigorú felügyelete és ellenőrzése alatt állanak.

→ Nagyobb veszedelemtől szó sincs. Megnyugtathatom a város közönségét, hogy a főorvosi hivatal mindent elkövet a járvány elfojtására. A vármoknál és a piacon permanens ellenőrzést gyakorolunk, aggodalomra tehát nem lehet semmi komoly ok.

Vásznak, chiffonok, damasztok, színes opál batiztok megbízható minőségekben Leimer Márton Rt.

Két és egynegyed milliárd lej kölcsönt kap Bukarest városa

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A londoni European Finance című pénzügyi folyóirat július 22-iki számában az a hír jelent meg, hogy Bukarest városa a danzigi Allgemeine Handelsund Effekten-bank A. G. közvetítésével kölcsönt vett fel a newyorki piacon. A kölcsön összege 10.400.000 dollár (két és egynegyed milliárd lej); amelyet hét és fél százalékos kamattal, 92-es kibocsátási árfolyamon be-

lyeznének el. Harminc év alatt kell a kölcsönt letölésztetni. Bukarest városa ezt a pénzt hasznos beruházásokra fordítaná.

Az Adeverul ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy az European Finance hirdetése azokra a tárgyalásokra vonatkozik, amelyek Bukarest város tanácsa és az amerikai Morgan-pénzcsoporthoz fognak.

Mi újság?

A lej 2.40

A heizet Zürichben változatlan. A lej továbbra is az eddigi stabil 240-es árfolyamon jegyzik.

A mai zürichi nyitás

BUDAPEST 240—

BERLIN	12310	PARIS	1440
NEW-YORK	517—	PRAGA	153250
LONDON	2514—	B.PEST	72.25
BÉCS	7315—	MILANO	1730—

Nagyvárad arfolyamok

Magyar korona	325 pénz	320 áru
Dollár	220—	221—
Cseh korona	652	654
Svájc frank	4260	4280
Oszták shilling	3110	3130
Francia frank	610	620
Angol font	1074	1077
Olasz líra	740	750

Bukareszt zárul

(déli 12 órakor)

BUDAPEST	—
BÉCS	33 25
PARIS	6 20
LONDON	10 75
ZÜRICH	42 60
MILANO	7 45
NEW YORK	220—
PRAGA	650

* A vásári zóna ügyében ankétot tart a várad munkafelügyelőség. A nagyvárad kereskedők és iparosok körében erős mozgalom indult meg abban az irányban, hogy az úgynevezett vásári zónát ne csupán egyes utcákra, hanem a város egész területére terjesszék ki. A Csarnok és az iparkamara intervenciójára a nagyvárad munkügyi felügyelőség holnap délelőtt 11 órára ankétot hívott egybe, amelyen az összes érdekelt részt vesznek. Nagyvárad vérosát P. P. Mihály a közigazgatási rendőrség főnöke fogja képviselni.

* Szabó Dezső huga nyomora miatt öngyilkos akart lenni. Pécsről jelentik: Szabó Dezső, Irén nevű huga, aki jelenleg Pécsen lakik, tegnap az egyik posztoló rendőrnek levelet adott át. „Három óra múlva felbontandó”, ez volt ráírva. A levélből az derült ki, hogy nyomora miatt megalkart válni az életől. Szabó Irént lebeszéltek végzetes szándékáról.

* Kisgyermek halála. A vaskóhi csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy tegnap délután Andru Irina hétesztendős kislány szülei házában udvarán játszadozás közben a kútbaozett és megfulladt. A csendőrség jelentése szerint bűncselekmény cseje nem forog fenn.

* Megtalálták a Körösbe fult Bein Dezső hulláját. A Nagyvárad Estilap adott hírt először arról a halálosvégű fűrdésről, amelynek Bein Dezső 21 éves fiatalember szombaton délután áldozata lett. A fiatalember az Auróra-gyár közelében fűrdött és belefult a Kö-

rösbe. Szorgos kutatással sem sikerült ráakadni, míg tegnap délután a Pogány-telep közelében a víz partra vetette holttestét. A tragikus végű fiatalembert gazdája Schmiedt Antal temetteti el.

* Oradeai Izr. Szentegylet értesíti t. hveit, hogy a Victoriei (Kolozsvári) utcai templomban levő alább felsorolt számú üléseket, valamint a Zárda-utca templomban levő 197. sz. férfi ülést eladjuk. — Érdeklődők f. hó 15-ig bezárólag közelebbi felvilágosítást nyerhetnek az izr. Szentegylet Manastirii (Zárda) utca 2. szám alatti titkári irodában. Leitner Lázár szentegyleti elnök. Gellisz Gyula templomügyi elnök. A Victoria (Kolozsvári) utcai templomban levő ülések: Férfi 2, 3, 5, 10, 19, 30, 33, 35, 43, 55, 56, 61, 71, 80, 92, 123, 104, 116, 121, 128, 129, 138, 150, 162, 167, 169, 170, 173, 179, 192, 199, 206, 197 sz. Női 4, 8, 23, 16, 195, 215, 223, 106, 226, 97, 122, 88, 87, 70, 156, 238, 111, 112, 112-a, 77, 116, 19, 222, 198, 219, 120, 40, 123, 125, 230, 13 sz.

MOZI

— Az Atlantic nyári mozgó ma játsza utoljára a „Bűn útja” c. hatásos társadalmi drámát, mely egy asszony bűnözéseit és katasztrófális végét tárgyalja izgalmas tempóban. A szép asszony szerepét Violetta Napierszka játsza. — Holnap, csütörtökön közkívánatra Szigligeti Ede örökszép népsziműve a Cigány megy, Rózsahegy Kálmánnal, Muzsnay Bellával és Vendrey Ferenczel a főszerepekben.

— A „Fehér apáca” 10 felvonásos monumentális film kerül ma, szerdán közkívánatra reprizre a Dorian-filmstúdióházban. A „Fehér apáca” a nem rég bemutatott „Fekete angyal” ellendarabja és így most különleges érdekességre tarthat számot. A női főszerepet a bájos Lilian Gish, a férfi főszerepet a „Fekete angyal”-ból ismert Ronald Colman alakítja. A film csodás csata jelenetei, a Vezuv kitörését bemutató eredeti felvételei valósággal bámulatba ejtik. Az előadások 5. 7 és 9 órakor kezdődnek. — Holnap, csütörtökön kerül bemutatásra a „Züllés torkában” című 8 felvonásos kalandor film, a főszerepben Boris Ké-nyon.

Heyman szinkör

Szerda: Negyven éves asszony. Csütörtök: Negyven éves asszony. Kabaré minden előadáson. Misogával.

Péntek: Csikágói kékszakáll, — Malek Alaskában.

Szombat: Csikágói kékszakáll, — Malek Alaskában.

Vasárnap: Csikágói kékszakáll, — Malek Alaskában.

= 40 éves asszony ma megy a Heyman Szinkörben, ezt a nagyszerű 8 felvonásos amerikai filmet kiegészíti az igazgatóság még egy Misoga kabaréval, melyben bemutatják a Marica paródiáját, a Tél-Ta-

vasz-Nyár-Ősz változatait. — Ezenkívül a Katalin kerül színpadra egy felvonásban, melyben Misogán kívül szerepel Barna Anci, Bereng és Kornai. Az előadásokon az esti 9 óras előadások helyárai érvényesek. — Jön: „Csikágói kékszakáll” és Malek Alaskában, főszerepben Malek.

UJ NÉMET KÖNPVEK A HEGEDÜS HIRLAPIRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBAN.

Carco T.: An Strassen-ecken	5424
Harbou: Das Judische Grabmal	5420
Herbesthal: Die reise des Baron Francois	5427
Klein E.: Derby	5426
Leomow L.: Die Bauern von worh	5443
Schumacher: Lord Nelsons letzte Liebe	5419
Pitigrilli: Luxusweibchen	5425
Wolf Ludvig: Kopf hoch Charly	5421
Walace: Der Lord wider Willen	5422

Lapkihordó

asszonyt vagy férfit

megbízhatót keres azonnalra

a Nagyvárad kiadóhivatala.

Vizum és utlevélgügyekben pontos felvilágosítást és utbizgazitást ad bárkinek a Hegedüs Hirlapiroda.

Ha olcsóért akar

gyermekmellényt, pulvert és kabátot be-
szerezni, keresse fel vé-
telkötelezettség nélkül

KLEIN VILMOS
céget, Regele Ferdinand 3.

* Magyar vizum 610 Lei
Hegedüs Hirlapirodában.

SPORT

Vasárnap délután a NAC mérkőzik a Törekvéssel

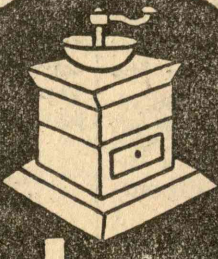
Váradon, az idén, úgy látszik, nem igen fogynak ki a hatalmas sportszenczációkból. A pompás nemzetközi és a nagyszerű városközi mérkőzések után, — amelyeket a NAC—Törekvés kombinált közösen vívott meg, s amelyek maradandó megbecsülést hoztak a várad tizenegyek, — jövő vasárnap délután a két klub, mint nemes ellenfél áll egymással szemben.

A NAC—Törekvés találkozója mellett minden más sportesemény eltörpül. A két vezető várad csapat összecsapását mindenkor hihetetlen izgalom előzi meg és valóban a NAC és a Törekvés techni-

kai felkészültségükkel, játékkészségükkel valamint játékuuk nívóval megérdemlik a páratlan elklődést.

A NAC—Törekvés vasárnap találkozója már annál is nagyobb jelentőséggel bír, mert a várad óta most első ízben nyílik alkalma a publikumnak, hogy a két csapat közötti klasszisdifferenciát megápitthassa.

A várad football-derby a Károly-pályán fog lezajlani és ma mindkét csapata komoly tréning veszt, hogy a vasárnapi kemény küzdelemben méltó módon képviselje a zöld-fehér és piros-feke színeket.

Figyelmeztetés

Vannak utánzatok, melyek a kávédarálós Valódi Franck-hoz külsőleg a megtevesztésig hasonlítanak, minőségük azonban meg sem közelíti a Valódi Franck-ot. Ilyen utánzatok ellen úgy védekezhetünk, ha kizárólag

Valódi Franck
a kávédarálósval

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR-BUCURESTI-BRASOV.

Lesz a váradai színház koncessziójával?

— Saját tudósítónktól —

A színházi koncessziók körüli bizonytalanság még egyre tart. A hét választ el a színházi szeminárium megkezdésétől, a kolozsvári színház szombaton meg is nyitja kapuit és Erdély magyar színészei még mindig a legnagyobb bizonytalanságban, szerződés nélkül várakoznak. Néhány városban, így Nagyváradon, Aradon, Szatmáron és más városokban a városok vezetői felülkeltették a bürokratikus nehézségeket és már döntöttek a kérdésben az állam presztízisének és a magyar közönség óhajának megfelelő módon. Annál meglepőbb a lapid távirati irodának az erdélyi lapokban megjelent tudósítása, mely

Dumitrescu Jean kultuszminiszteri vezérigazgató

nyilatkozatát közli és amelyet a legnagyobb fenntartással mi is fogadjunk.

A vezérigazgató szerint ezideig egyetlen igazgató kérvénye sem érkezett be a minisztériumhoz, melyeként a kormány körrendeletével küldött az összes primároknak, melyben figyelmezteti őket, ne legyenek végleges szerződést.

— Ami a nagyváradai koncesszió kérdésével illeti — folytatja a nyilatkozat — az ottani városi tanács nagy hibát követett el, amikor Parlágyi Lajosnak adta bérletet a színházat.

— A miniszter ehhez nem járult hozzá és egészen bizonyos, hogy a földes miniszter hazaérkezése után a város döntését megsemmisíti.

Eddig a nyilatkozat.

Ismételtük, a legnagyobb fenntartással közöljük a hírt és megköszönjük, hogy a vezérigazgató nyilatkozata nem fog beteljesülni, mert a Bukarestben tartózkodó József prefektus és Tulburea György primár illetékes helyen és minden bizonyosan érvenyt szemeznek a városi tanács és a nagyváradai közvélemény akaratának, melyhez tudomásunk szerint Gombosi Oktávian belügyminiszter már megadta hozzájárulását.

Gajda vezérkari főnök nyugdíjazásával végződött a cseh politikai botrány

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: Gajda tábornok szombaton

előterjesztette nyugdíjazási kérvényét.

A nemzeti demokraták a tábornok bizottság határozatának megváltoztatását követelik, a klerikális ezzel szemben érdektelenséget jelentettek be. A többi párt nem hajlandó a Gajda-ügyért a kormányharcot megindítani.

Csehszlovákiának megalakulása óta a Gajda-ügy volt legnagyobb politikai botránya. Gajda tábornok világháborúban egyszerű közlegény volt és ő volt az, aki az oroszországi cseh fogolytáborokban megszervezte azt a cseh legionárius hadsereget, mely előbb együtt harcolt a fronton az orosz csapatokkal a központi államok hadseregeivel szemben. A kommunista forradalom után Gajda legionáriusával Szibériába vonult, ahol a cseh ezredek az ellenforradalmi

tábornoknak Denikinnek és Judénitsnek voltak támaszai. A világháború befejezése után az alakuló csehszlovák köztársaságnak ezek a legionáriusok voltak első katonái. A nagy érdemekkel rendelkező Gajda tábornok, a cseh hadsereg vezérkari főnöke ellen hónapokkal ezelőtt erős támadást indítottak politikai ellenfelei, — állítólag maga Benes keverte a kártyákat, — és

leleplezték, hogy Oroszország fizetett kémje.

Bizonyítékokat soroltak fel és hiába tiltakozott a súlyos vádak ellen a nagy tekintélyű Gajda tábornok,

hiába fogták pártját a fascisták, akiknek vezérük volt,

tovább nem tudta tartani magát. A közlegényi karrier véget ért és Gajda távozása összeomlasztja a mindhangosabb, hatalomra törő cseh fascizmust is.

Egy próbaútas angol tengeralattjáró katasztrófája

Kilencven másodperc alatt elsüllyedt — Főgépezése négy munkással a gépházban rekedt és megfulladt

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: A davenporti dokkban tegnap javítás közben elsüllyedt a H. 29. nevű angol tengeralattjáró, a melynek főgépezése négy munkással együtt a gépházban rekedt és megfulladt.

A tengeralattjáró éppen próbaútról tért vissza a dokkba,

ahol hirtelen az oldalára fordult és víz tödült belé. Egy tiszt azonnal figyelmeztette a fedélzeten tartózkodó legénységet a veszedelemre, de a hajó 90 másodperc alatt elsüllyedt s ezért nem sikerült mindenkit megmenteni.

A személyzet nagyrésze a

vízbe esett, de a partról azonnal csónakokat küldtek segítségükre. Valamivel később búvárok szálltak le az elsüllyedt tengeralattjáró után, amelynek összes nyílásait elzárták és azután megindították a szivattyukat, hogy a hajót a vízből kiemeljék.

A kétezres sorsszámok domináltak az Estilap mai sorsolásán

Ma délből tartotta meg az Estilap IV-ik 20.000 leies sorsolását. Megszokottan nagy közönség jelentkezett, hogy tanja legyen amikor dr. Popa György királyi közjegyző helyettese dr. Petry Gyula felbontja az érintetlen lepecsételt szerencsekereket, hogy kihuzzák a szerencsés számokat.

Ma összesen tizennégy nyerményt húztak ki: egy ötezer leiest, kettő 2—2 ezer leiest és 11 db 1—1 ezer leies nyerményt.

A közönség köréből Reisz Pál 6 éves kis fiúcska áll a szerencsekerék elé. Különös véletlen a sorsnak, hogy a mai sorsoláson a kétezres sorsszámok domináltak. Mindjárt a három főnyerményt a következő sorsjegyek nyerték meg:

Ötezer leit nyert a 2548-as számú sorsjegy tulajdonosa; két-két ezer leit a 2157 és a 2952-es számú sorsjegyek; az 1000 leies nyerőszámok így következnek: 1289, 1899, 2078, 2388, 1548, 2045, 1637, 2485, 2903, 2715, 2888.

Mától kezdődik az Estilap V-ik 20.000 leies sorsolása. Tíz napig kell megvásárolni az Estilap naponta megjelenő számait és összegyűjtve a Hegedűs Hirlapírodában

beszolgáltatni, ahol egy sorsjegyre cserélik át azokat.

A legközelebbi sorsolás már e hó 25-én lesz.

Azok számára,

akik a mai sorsolásokon nyer-

tek, a Hegedűs Hirlapíroda utalja ki a nyeremények összegét.

A Nagyvárad Estilap hatalmas és állandóan növekvő olvasótáborra azt bizonyítja, hogy a közönség értékelni tudja azt a nagy áldozatkészséget, amelylyel lehetővé tesszük sorsolási akciónkat.

Szalunkocsit bocsájt Kolozsvár városa Rakovszky Iván rendelkezésére

Kielégítő a magyar belügyminiszter állapota

Kolozsvárról jelentik: Rakovszky Iván magyar belügyminiszter állapota a végrehajtott vakbéloperáció után örövendetesen javul.

A tegnap kiadott orvosi bulletin szerint hőmérséke 37.1, érverése 80, légzés 18 és a közérzés jó. A beteg állapotáról Steiner tanár és dr. Czako napjában több táviratot küldenek Budapestre Horthy kormányzó kabinetirodájának és a miniszterelnökségnek.

Rakovszky Iván már egészen jól érzi magát, ágyában német keresztretjvényeket fejt.

ezzel foglalkozik. Mellette felesége, felesége húga Sándor Margit és a kis Tisza fiúk tartózkodnak.

A kolozsvári arisztokraták közül tegnap Mihályi Tivadar polgármester megbízásából látogatást tett a Mária-Erzsébet szanatóriumban dr. Buia kolozsvár főorvosa, aki bejelentette, hogy

Kolozsvár a maga vendégének tekinti a magyar minisztert

és elutazásakor szalunkocsit bocsájt rendelkezésére.

Harminc püspöknek és érseknek kellett abbahagynia egyházi tevékenységét Mexikóban

Tart a vallási üldözés

— Az Estilap eredeti távirata —

A Newyork Herald közli Moray del Rio mexikói érseknek az amerikai néphez intézett nyilatkozatát. A mexikói érsek nyilatkozatában kijelenti, hogy

Mexiko kormánya megfélemszti Amerika népét és a világot.

A mexikói kormány perfid nyilatkozatokat tett közé s alantas eszközökhöz fordul cselekedetének igazolására. A kormány azt állítja, hogy nincs vallási konfliktus, holott

harminc püspök és érsek a pápa jóváhagyásával abba kellett, hogy hagyja vallásos ténykedését.

Mexikó alkotmánya és törvényei nem fedik a néphitét. A kísérlet

eme törvény megváltoztatására nem jelentené azt, — mondja az érsek nyilatkozatában, — hogy államot csímlának az államban és nem jelent támadást a nemzeti önállóság ellen.

Időjárás

ooo

Délkelet és Délnyugat-Európában óriási esőzések kezdődtek, amelyek beláthatatlan károkat okoztak. Közép-Európában derült az idő.

Prognózis: Szép, enyhe idő várható.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szóig 40 lei. Egy szó 4 lei, vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei. **Állást keresőknek 50 % engedmény.**

Cserépkályhák

2878 a legmodernebb kivitelben, ujonnan megnyitott
cserépkályha és ágyagipartelepemről

Ipartelep: prompt szállítók Iroda:
Aurel Vlaicu **ADLER JAKAB** Ion Creanga
(Vámház)-u. 21. építési vállalkozó (Balassa-tér) 5.

Kalifornia átrakást és javítást szakszertűen, jutányosan és gyorsan eszközölök

LEVELEZÉS

HAUBIGANT kedvelő, piros rózsá jellegű levél van a Hegedüs Hirlapírodában. 114

VALÉR. Nem tudom megtörni Anyámat és tervünkről hallani sem akar. Apámat már sikerült meggyőznöm és most légy addig türelemmel, amíg e helyen nem értesítelek a továbbiakról. Lilián. 112

„**FEKETE** asszonynak” levele van a kiadóban, melyre e helyen sürgős választ kérek. Cigány. 113

HALLÓ lányok! fiúk! Levélnek igen örültem, amit G. hozott. E. l-ra vonatkozó rész rőmökök. New-york mikor indul? Onam szállítmánya, hogy érkezett? Remélem, még meg lehetett enni! Milliő csók puszi Aulap. 111

HUSZONHAROMÉVES fiatal-ember egy izzóan fiatal, de lélek-műveltséggel bíró leány barátságát keresi. Levelet „Huszadik század” jellegűre a Hegedüs Hirlapírodába. 116

LAKÁS

SZÉP butorozott szoba azonnal kiadó központban. Cim a Hegedüs Hirlapírodában. 103

Oktatás

INSTRUKTORNAK ajánlkozik perfect román kereskedelmista. Cimet a Hegedüs Hirlapírodába kér. 45

ALKALMAZÁS

ELSŐRENDŰ varrónő sok évi gyakorlattal szabásznőnek menne, esetleg kisebb városba is. Cim a Hegedüs Hirlapírodában. 86

ÖNALLÓAN főzni tudó mindenest keres 2 tagu család. Tace Jonescu (Körös) utca 15. II. emelet. Jelentkezni délután 3–5-ig.

LAPKIHORDÓ asszonyt vagy férfit, megbízható azonnalra keres a Nagyvárad kiadóhivatala.

PERFECT román, német, francia, angol, olasz levelező, ki egyéb irodai teendőkhöz is járatos, állást keres. „Levelező” jellegűre a Hegedüs Hirlapírodába. 95

30.000 lei kaucióval bizalmi embert keresek, ki vidéki vevőket is látogat. Ajánlatok 30.000 jellegűre a Hegedüs Hirlapírodába. 110

ROMANUL tudó gépirónő azonnalra vagy elsőjére állást keres. — Cim Hegedüs Hirlapírodában. 109

FONCIERA biztosító román nemzetiségű perfect román-magyar gyakorlókot keres. Mindkét nyelvű ajánlatok Rimanóczy-utca 2. sz. alatti irodába személyesen adandók be. 99

TEXTILANGRO szakmában megbízható ügyes eladót keresünk azonnali belépésre. Cime Hegedüs Hirlapírodában. 58

NEHÉZ iparvasuti pályán gyakorlattal bíró mozdonyvezető felvétetik. Jelentkezzenek Szudrics-Petroszi Erdőkitermelési rt. szudricsi (állomás: Mureni-Mici) üzemi-vezetőségénél. 108

INGATLAN

SZÉP nagy háztelek mindenre alkalmas azonnal eladó, minimális összegért. Váczi, Gyorsáruipénztár. 94

ELADÓ ház. Moldova (Kálvária) utca 15, nagy udvarral és kerttel, 5 parkettes szoba azonnal átvehető. 54

Ellátás

IZLETES kosztot kihordásra is adok. Victoriei (Kolozsvari) utca 13. új ház. 107

ADÁS-VÉTEL

RÉVAI Lexicon, 16 kötetet megvételre keresek. Cim Hegedüs Hirlapírodában. 80

BUS Fekete László Baba című könyvét megvételre keresem. — Cim a Hegedüs Hirlapírodában. 965

TELJESEN jókarban levő fűszerkereskedés olcsón eladó. — Weisz Sándor, Tenke. 115

JÓKARBAN levő használt butorok, továbbá antik butorok, egy varrógép és Schunda-féle cimbalom eladó. Oltenia (Csengeri) utca 9. 106

KÜLÖNFÉLÉK

HÉTFO este C. villamosan felejtettem egy borotva tokot borotvával és egy fenőszíjjal. Kérem a megtalálót adja be a Lévy fodrászüzletbe, jutalomba részesül. 117

UJ TANCKOTTAK

Valentino	24 lei.
I Miss My Swiss	24 lei.
Wo sind deine Haare	15 lei.
Robes Modes	15 lei.
Zsuzsi	24 lei.
Und der Ochs hat	15 lei.
Marie du bist die	15 lei.
Parler vous	60 lei.
Jes sir	60 lei.

Kaphatók a **HEGEDÜS HIRLAP-ÍRODÁBAN.** Vidékre elküldjük.

Okvetlen vegye meg az

Aug.
12

13

14

15

17

18

19

20

21

22

dátum

Nagyvárad Estilap okat, hogy részt vehessen az aug. 25-i 20000 leies sorsoláson

Viktorina

butorok

Vlahuta (Szent János) u. 2. Székek, asztalok, hálósobák, garnitúrák, előszoba- és állófogasok gyári áron. Nagy választék, kedvező fizetési feltételek mellett. 2890
Hajlított butorok javítását szakszertűen vállalom.

6 regény 50 lei

a Hegedüs Hirlapírodában

Tersánszky: Mike Pál emlékei

Wallace: Hatalom könyve

Lovász: Középeurópa leg-erősebb asszonya

Stacpoole: Lampert Fanny

Molly Tamás: Csak nővel ne

Trollope: Öserdőben

Vidéki rendelési azonnal elintézzük

Fest. Tiszti
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 2779 Vaso

* Kalapszalonok! Gyönyörű szép kalap divatlap kapható Hegedüs Hirlapírodában.

Üzletáthelyezés

Alkalmi butor és szőnyeg üzlet Castelui 1. (volt Várkapu-utcából) Cuza Voda (Szacsavay)-utca 17. Beck és Benjámint volt helyiségében, hol mindennemű butorokat és szőnyegeket a legjutányosabb árban szerezheti be, ugyanott veszek mindenfélét használt butorokat, bizományi árukat is elfogadok, meghívásra házhöz megyek. 2635 **Hartstein Jenő**
butor és szőnyegáruház
Cuza Voda (Szacsavay-utca 17.

Vizumárok

a Hegedüs Hirlapírodában

Magyar vizum	610.-
Osztrák	800.-
Jugoszláv	1000.-
Olasz	700.-
Német	1400.-
Francia	800.-
Belga	800.-
Cseh	630.-

Állandó és kedvezményes vizumárról felvilágosítások.
Telefon: 458.

Soanenfeld Adolf-nyomda r. t.